

Flerårsstrategi 2019-2021

Alingsås kommun

Miljöpartiet de Gröna

Innehållsförteckning

Inledning **3-6**

Grön ideologi
Ekologisk hållbarhet

Social hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet

Måluppfyllelse **9-16**

Prioriterade mål
Styrindikatorer

Kontrollindikatorer

Nämndernas huvudupp- drag **17-20**

Barn- och ungdomsnämnden

Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidsnämnden

Miljöskyddsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

Tekniska nämnden

Utbildningsnämnden

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Överförmyndarnämnden

Ekonomi **21**

Resultatbudget
Sammanställning av driftbudget

Tillväxtprogram **22-23**

Bilaga 1 **24**

Bilaga 2 **25**

Grön ideologi

Miljöpartiet de gröna är en del av den globala gröna rörelse som strävar efter en värld där alla ska kunna leva ett gott liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar och med en insikt om vårt beroende av varandra. Våra livsmöjligheter avgörs av hur väl vi klarar att leva i samklang med det ekologiska systemet. En grön samhällsanalys bygger på en helhetssyn där allt hänger ihop i ett ömsesidigt beroende.

Vår gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- Solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- Solidaritet med kommande generationer
- Solidaritet med världens alla människor

Vår helhetssyn kan belysas ifrån tre olika dimensioner som alla är viktiga för att vi ska kunna bygga en positiv framtid:

Ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Dessa tre hållbarhetsdimensioner påverkar och är beroende av varandra.

Ekologisk hållbarhet

Industrisamhällets framväxt har lett till välfärd och teknisk utveckling, bättre hälsa och längre livslängd. Vi har på många sätt fått ett bättre liv. Samtidigt går exploateringen av naturresurserna långt utöver naturens egen återställningsförmåga. Den biologiska mångfalden håller i snabb takt på att utarmas. Växthusgasutsläpp i atmosfären, orsakade av människan, leder till varaktiga klimatförändringar. Många olika typer av miljögifter hotar vår hälsa och vår miljö. Vår livsstil i Alingsås och andra delar av Sverige ger upphov till miljöeffekter långt utanför våra länders gränser.

Vi måste ställa om våra samhällen så att vi klarar att leva ett gott liv i framtiden utan att förstöra möjligheterna för oss själva, människor i andra länder och kommande generationer. Denna omställning kräver en effektivare hushållning med naturresurser och en jämnare fördelning. Vi i de rika länderna måste anpassa vår konsumtion så att våra ekologiska fotavtryck per person snarast når en globalt hållbar nivå. För att skydda miljön ska försiktighetsprincipen tillämpas så långt det är möjligt.

Naturens ramar

Naturen fungerar som ett kretslopp. Detta måste samhället ta hänsyn till och efterlikna. All verksamhet måste hålla sig inom de ramar naturen sätter. Vi människor lever på en planet med begränsade resurser och det sätter gränser för vårt handlande. Mänsklig påverkan är nu den huvudsakliga kraft som driver stora förändringar i världens miljö. Redan i dag överskrider vi, eller riskerar att överskrida, naturens ramar på flera områden. Konsekvenserna av detta kan bli katastrofala för en stor del av mänskligheten. På sikt kan de förändra själva förutsättningen för liv på jorden.

Vi måste snabbt minimera utsläppen från förbränning av fossila bränslen, för att undvika en katastrofal temperaturhöjning och försurning av sjöar och hav. Naturskogar, våtmarker och andra utsatta vegetationstyper ska återskapas för att öka den biologiska mångfalden, öka tillgången och kvaliteten på sötvatten och för att minska läckaget av näringsämnen till sjöar och hav. Miljöpartiet de gröna vill se ett samhälle där hushållningen med resurser är så effektiv och rättvis att

grundläggande mänskliga behov kan tillgodoses överallt. För att klara detta måste vi minska användningen av ändliga resurser, sluta slösa med energi och material och i ökad utsträckning återanvända och återvinna. Målet är slutna kretslopp. Det ger både en hållbar produktion av ekosystemtjänster och stärkt motståndskraft, ofta kallad resiliens, inom mänskliga samhällen och ekosystem. Vi vill också verka för minskad användning av plast.

Biologisk mångfald

Det gröna engagemanget grundar sig i insikten om vår delaktighet i och vårt beroende av det ekologiska systemet. Naturen är också en plats för rekreation, skönhetsupplevelser och för ökat välbefinnande. Respekten för naturens mångfald är en grundvärdering i den gröna ideologin. Vi anser att allt levande har ett egenvärde oavsett dess nytta för människan. Naturen bidrar med ekosystemtjänster, som pollinering av grödor, luft- och vattenrening eller fiskbestånden i våra vatten. Naturvårdsfrågorna måste få större tyngd. Våra skyddade arealer är för små och otillräckliga för att kunna säkerställa den biologiska mångfalden. Skyddet av hav, skogar, våtmarker, stränder och flera andra biotoper måste utvidgas och skärpas. Bruk av skog, vatten och mark måste kopplas till ett ansvar för att den biologiska mångfalden inte ska utarmas.

Rent vatten är en förutsättning för att kunna bevara den biologiska mångfalden. För att få sjöar, vattendrag och hav att tillfriskna krävs omfattande åtgärder för att minska utsläpp från transporter, avlopp, jordbruk och industri. Miljögifter är i dag ett allvarligt hot mot såväl människor som natur. Försiktighetsprincipen måste gälla vid bedömning av kemikalier, eftersom det kan ta tid innan negativa effekter blir tydliga. Barn är särskilt känsliga för många miljögifter, och de produkter och miljöer som barn använder och vistas i måste värnas särskilt.

Klimat

Den pågående och accelererande klimatförändringen äventyrar vår framtid. Den påverkar inte bara enskilda människors liv, utan även den globala ekonomin och överlevnaden för hela nationer. För att nå klimatmålen krävs att takten i den miljötekniska utvecklingen ökar. Den totala energi- och resursförbrukande konsumtionen måste minska till en hållbar nivå. Det behövs en politisk omställning som underlättar

en övergång till en mer hållbar livsstil. Genom att resa mer miljövänligt, handla mer lokalt producerat, äta mer vegetarisk mat, energieffektivisera hemmet och konsumera färre prylar ökar möjligheterna att leva ett gott liv inom de ramar miljön sätter.

Försiktighetsprincipen ska vara vägledande så att vi inte orsakar nya miljöproblem när vi försöker lösa gamla. Decentraliserad energiproduktion, nya transportvanor och hållbara konsumtionsvanor är några exempel på åtgärder som är en del av den omställning som vi måste lyckas med tillsammans. Vi behöver också förbereda oss på de effekter ett förändrat klimat redan har och kommer att få, såsom häftiga skyfall och värmeböljor. Dessa kan i sin tur leda till översvämningar, utslagen elektricitet, vatten som strömmar bakåt i avloppssystem, förorenat dricksvatten, förstörda kulturvärden, trafik hinder, och rasrisker med mera. Klimatanpassningar behövs av fastigheter, infrastruktur och mycket annat.

Jordbruk och skogsbruk

Jordbruket och skogsbruket behövs för att på ett hållbart sätt försörja oss med livsmedel och är viktiga för en god ekonomi och en levande landsbygd.

I en värld med ökande befolkning är det av stor vikt att bevara jordbruksmarken och dess bördighet. Markpolitiken måste vara långsiktig och goda jordbruksmarker ska skyddas från exploatering.

Betade ängs- och hagmarker är viktiga inslag i landskapet för att bevara den biologiska mångfalden och kunskapen om landets kulturhistoria. Det är inte rimligt att de svenska kraven för miljön, klimatet och god djurhållning slår ut svenskt jordbruk och i stället gynnar jordbruk där miljökraven är lägre och djuren behandlas sämre. Därför ska vi utjämna konkurrensen genom att upphandla lokalproducerat till offentliga kök, och genom ekonomiska styrmedel som missgynnar livsmedel som tillverkats under sämre villkor än vi tillåter i Sverige. Uppfyllande av miljö kvalitetsmålen och hänsynstagande till djurens behov ska stå i fokus och produktionen ska bidra till en hög självförsörjningsgrad på baslivsmedel och foder.

Skogen är viktig både för den biologiska mångfalden, som råvara för skogsprodukter och energi och som rekreationskälla. En levande skog har lång omloppstid och därför är den extra sårbar för dålig skötsel och ogenomtänkt exploatering. Vi anser att en större del av den svenska skogen behöver präglas av artvariation som ger en långsiktig livskraft. Därför måste skogsbruket moderniseras genom mer av hyggesfria avverkningsmetoder och genom mindre kalhyggen. Särskilt värdefull skog ska skyddas från avverkning. Det behövs både större sammanhängande områden och många mindre områden som undantas från produktionsskogsbruk. Ett sätt att öka skyddet är att inrätta reservat och andra typer av skyddade områden.

Djur

Alla djur har ett egenvärde oavsett deras nytighet för människan. Djurens rätt att bete sig naturligt och slippa utsättas för lidande kräver stora förändringar i djurhållningen. Människan föder upp djur bland annat för att de ska bli mat, kläder och testare av olika produkters farlighet. Detta innebär ett mycket stort ansvar för att djuren behandlas väl. Skarpa djurskydds-krav ska bland annat ställas i den offentliga upphandlingen.

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att bygga ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och inga grupper missgynnas av några formella eller informella strukturer. Alla har rätt till ekonomisk trygghet. Samhällets tjänster ska hålla en hög kvalitet och vara tillgängliga för alla.

Samhällets utveckling måste styras av bredare mål och mått på livskvalitet snarare än traditionell ekonomisk tillväxt. Miljöpartiet vill ge sådana mått en central plats i politiken. Mänskliga rättigheter kan bidra med att fylla den sociala hållbarhetsdimensionen med innehåll och gränsvärden. Att arbeta systematiskt med indikatorer för social hållbarhet möjliggör att få en bild av Alingsås kommun ur ett hållbarhetsperspektiv. Sociala hållbarhetsindikatorer omfattar bland annat områdena folkhälsa, jämställdhet, funktionshinderfrågor, inkludering och mänskliga rättigheter.

Vi behöver skapa ett samhälle där inte lönearbetet har ett lika stort fokus. Vi ska ge människor möjlighet till alternativa livsstilar som är mindre miljöbelastande. En del i det är att ändra den normala arbetstiden och ge människor större möjlighet att styra över arbetstiden själva. Vi vill att kommunen i ökad grad skall ha en öppen attityd till de anställdas önskemål om tjänstgöringsgrad och arbetstidens förläggning. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män skall fortsätta att minska.

Social hållbarhet handlar inte bara om trygghet utan även om livskvalitet. För en god livskvalitet krävs att vi kan tillfredsställa våra grundläggande behov. Det kan handla om att ha ett boende vi trivs med, råd att köpa god och hälsosam mat samt förutsättningar för att hålla oss friska och vara delaktiga i samhället. Genom att betona livskvalitet sätter man människors behov och önskemål i centrum.

De globala målen i Agenda 2030 utgör en utgångspunkt för den sociala hållbarheten: Utrota fattigdom, säkerställa god hälsa och välbefinnande, god utbildning för alla, uppnå jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, minskad ojämlikhet, hållbara städer och samhällen, fredliga och inkluderande samhällen.

Demografiska förändringar

Andelen yngre och äldre ökar mera än andelen av befolkningen i arbetsför ålder (ca 20-64 år). Det innebär att de som ska både ta hand om och försörja de övriga proportionellt blir färre. De demografiska förändringarna innebär både ett fortsatt ökat tryck på många verksamheter och ett tryck på omprioritering mellan verksamheter. Ett mycket aktivt förbättringsarbete ute i verksamheterna, är ett måste för att vi ska klara utmaningen. Digitalisering är ett verktyg för sådant förbättringsarbete. Det är dock viktigt att komma ihåg att teknologin har ett begränsat värde för att lösa människors behov av närhet och omsorg, men bör användas där den kan öka välfärden.

Integration, inkludering och sysselsättning för utrikes födda

Kommunen brottas med flera stora utmaningar som behöver gemensamma lösningar. Liksom många andra kommuner i landet har vi brist på kompetens och arbetskraft i vissa yrkeskategorier, till exempel inom vård- och omsorg. Samtidigt visar statistik för riket att ca 22% av utrikes födda är utan sysselsättning. Det är viktigt att kommunen som arbetsgivare tar ett större ansvar för utbildning, omskolning och sysselsättning för dessa invånare. En misslyckad integration leder till negativa effekter på både den sociala och den ekonomiska hållbarheten, med segregation och ökade behov av försörjningsstöd som följd. Alingsås ska skapa bättre förutsättningar att använda sig av introduktionsjobb, extratjänster och traineejobb och bidra till att pressa ned arbetslösheten ytterligare. Det är viktigt att tidigarelägga inträdet på arbetsmarknaden för såväl nyanlända som unga. Ett led i detta kan vara att införa fler lärlingstjänster i kommunen.

Barn och ungdomars synpunkter skall beaktas och tillvaratas

Våra barn och ungdomar är vår viktigaste resurs inför framtiden. Vi vill fokusera mer på barns och ungdomars livsvillkor och göra dem delaktiga i samhällslivet. Förebyggande och tidiga insatser i socialtjänst och skola skall prioriteras för att undvika att problem blir svårhanterliga och kostsamma. Inför beslutsfattande i frågor som påverkar barns och ungas liv och uppväxtvillkor, skall barnperspektivet belysas och beaktas. Detta skall ske med hjälp av barnkonsekvensanalyser med utgångspunkt i de fyra grundpelarna i FN:s Barnkonvention.

Ekonomisk hållbarhet

Om mänskligheten ska klara vår tids utmaningar i form av klimatförändringar, resursbegränsning och växande ekonomiska klyftor behövs det en ny ekonomisk politik. En sådan måste utgå ifrån allt det goda vi kan skapa i jämlika samhällen som verkar inom naturens begränsningar, utifrån de livsviktiga funktioner som upprätthålls av ekosystemen. Ständig ekonomisk tillväxt i traditionell bemärkelse är inte möjlig på en planet med begränsade resurser.

När det ekonomiska systemet krockar med det ekologiska systemet är det ekonomin som måste anpassas. Det handlar om några självklara principer. Det som är bra för människor och miljö ska vara billigt, det som är dåligt ska vara dyrt och det som är alltför skadligt ska förbjudas. Den ekonomiska politiken ska sträva efter jämlikhet. Jämlikhet handlar inte om likhet utan om att ge alla goda möjligheter utifrån olika förutsättningar.

Ekonomi är läran om hushållning med knappa resurser. Men i dag betar sig mänskligheten som om jordens resurser är oändliga. Det är ett kortsiktigt perspektiv som måste överges. Det är dags att tänka långsiktigt i Alingsås kommun. Det skall vi göra genom att prioritera insatser som förebygger att kostnader uppstår. Det skall vara ett långsiktigt och systematiskt förändringsarbete istället för snabba budgetnedskärningar. Allt detta långsiktiga förändringsarbete kan stödjas av att införa sociala investeringsfonder och omställningsfonder. Detta bör därför utredas och i lämplig form införas under perioden för att underlätta omställningen till en mer långsiktig hållbar kommun.

Det vi bygger kommer kanske att finnas i hundra år. Vi bygger för en annan tid, ett annat samhälle, ett hållbart samhälle. Att reinvestera och underhålla den infrastruktur vi redan har för att bibehålla anläggningarnas värde och funktion, är nästan alltid det minst miljöbelastande och därmed mest hållbara. Detta skall därför vara prioriterat vad gäller till exempel bostäder och VA. Stadsutvecklingen skall främst ske genom nybyggnad i kollektivtrafiknära områden. Alingsås Energi ska ha ansvar för fiberutbyggnaden i kommunen. Bolaget skall också ha ett tydligt uppdrag att öka den lokala innovativa energiproduktionen av förnyelsebar energi.

Den lokala självförsörjningen av energi skall öka och bolaget skall bli ett av landets enklaste företag att ansluta sin lokala mikroproduktion till. FABS och Alingsåshem är viktiga resurser för ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Det är viktigt hur byggande och renovering sker och att det görs med framtidens uthålliga och klimatanpassade teknologi. Bygga för framtiden är absolut prioritet ett för dessa bolag.

Näringslivet

Det lokala näringslivet är en viktig resurs för ekonomisk hållbarhet. Människors möjligheter att själva styra sina liv och att förverkliga sina idéer ger ekonomin dess styrka och förändringskraft. Sveriges näringsliv bygger till stor del sin konkurrenskraft på ett högt kunskapsinnehåll, kompetenta medarbetare, välfungerande trygghetssystem och en väl utbyggd infrastruktur. Vi ser detta som framgångsfaktorer även i Alingsås näringsliv.

Alla aktörer i ekonomin har ett ansvar att ta etiska, sociala och ekologiska hänsyn. Samhällets lagar och spelregler ska uppmuntra detta. Långsiktighet och balans ska prioriteras före kortsiktiga vinstintressen. Etiskt företagande och arbete ska premieras. Vi ser också att verksamheter byggda på delningsekonomi skall prioriteras som en väg till resurshushållning.

Vi vill se nya företagsformer inom den sociala ekonomin. Kooperativ och lokala företagsfonder är ett sätt att låta närsamhället ta del i den framväxande ekonomin. Vi ska främja framväxten av ett grönt, cirkulärt och hållbart näringsliv. Till exempel med fler reparationstjänster, mer återbruk och bättre återvinning. Det gör vi också genom en ökad delningsekonomi, bland annat genom att underlätta för bilpooler och hyr/låne-cykelsystem. Och så vill vi jobba för mer cirkulär ekonomi, där allt ifrån biogasproduktion till återbruk ingår.

Vi vill också se en kraftig förbättring av de svaga delarna av näringslivsklimatet i Alingsås kommun. Vad gäller kommunens service, långa handläggningstider, tjänstemäns och politikernas attityder är vi bland landets absolut sämsta kommuner. Detta måste åtgärdas med kraftfulla insatser. Vi vill se en djup analys av orsaker, med särskilt fokus på alla Alingsås småföretagare och en jämförelse med hur de bästa kommunerna gör samt en tydlig åtgärdsplan. Vi vill också se en strukturerad och utvecklad

modell för en fortsättning av våra studiebesök som politiker ute hos företag.

Vårt lokala näringsliv växer starkt och efterfrågar personal med rätt utbildning. Att få ned arbetslösheten är ett arbete som kräver en aktiv arbetsmarknadspolitik och en näringslivspolitik som bygger på bättre service och attityd till det lokala näringslivet.

Vi vill se ökade gemensamma investeringar i hållbar infrastruktur, klimatanpassningar, bostäder, forskning och utveckling av klimatsmart teknik. Det lokala kunnandet inom hållbart bygande ska utvecklas till att omfatta kompetens, innovationer och arbetstillfällen inom långsiktigt hållbar utveckling, resurshushållning och återanvändning. Genom att bygga upp ett kluster i Alingsås med lokal kompetensförsörjning, men också med fokus på hållbar utveckling, kan vi göra Alingsås kommun och dess näringsliv ledande inom ny miljöteknik, gröna jobb och socialt företagande.

Gröna investeringar

Kommunens arbete med att investera för ett hållbart samhälle ska intensifieras. Vi ser behov av omfattande investeringar för anpassningar till ett förändrat klimat, utrustning som ger mindre klimatpåverkan, modernare teknik för kemisk rening i reningsverken, gång- och cykelbroar i trä, lokal energiproduktion, hantering av förorenade områden, samt inköp av mark för skydd av känsliga naturområden.

Förbättringsarbete

Förbättringar behövs inom olika områden, det kan till exempel gälla smartare arbetsprocesser, förenklad administration, och nya typer av arbetslag som skapar samordningsfördelar. Vi skapar ett belöningssystem för förbättringsarbetet. Personalen är en resurs i verksamheternas förbättringsarbete.

Vi avsätter därför 1 miljoner kronor för lönebonus till den personal som bidrar till förbättringsarbetet. Vi bedömer att ett tydligt fokus på förbättringsarbete med koppling till lönebonus också kan göra kommunen till en mera attraktiv arbetsgivare. Konkurrens är idag hård vad gäller både att behålla befintlig personal och att rekrytera ny personal inom bristyrken.

När en verksamhet inte fungerar optimalt finns kvalitetsbristkostnader. Bakomliggande orsaker kan vara bristande rutiner, onödig administration, otydliga uppdrag, väntetider, felaktiga analyser eller beslutsstöd, ineffektiva system, bristande planering, outnyttjade resurser och mycket annat. Genom förbättringsarbetet kan onödiga kostnader undvikas. Resultatet av den kommunala verksamhetens förbättringsarbete skulle enligt jämförelse med andra kommuner kunna omfatta så mycket som ca 5 - 25 % av omsättningen. Under första året förväntas dock endast ett resultat på minst 0,3% av respektive nämnd. Resultatet kan yttra sig på olika sätt i olika delar av verksamheten.

I Bilaga 1 redovisas exempel på förbättringsarbete i andra kommuner med goda resultat.

Prioriterade mål, styrindikatorer och kontrollindikatorer

De prioriterade målen stakar ut den politiska färdriktningen för utvecklingen i kommunen. Målen utgår ifrån de tre hållbarhetsperspektiven och är samtidigt mål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Utgångsvärde avser senast kända utfall, årtal anges inom (parentes). Utgångsvärdet är avläst i Kolada den 25 oktober 2016.

De prioriterade målen är övergripande och omfattar hela kommunen. De syftar till att åstadkomma förändring under treårsperioden. Till de prioriterade målen kopplas indikatorer som är styrande för att nå de politiska ambitionerna. Flerårsstrategin kompletteras med kontrollindikatorer som är viktiga att följa för att veta att Alingsås kommun, både som samhälle och organisation, utvecklas långsiktigt hållbart.

Prioriterat mål 1

Alingsås kommun leder utvecklingen mot ett ekologiskt hållbart samhälle

Styrindikator: Ökad materialåtervinning
Andel (%) hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning (inklusive biologisk behandling) (U07414)

Utgångsvärde: (2014) 60 %

Adresseras till: Tekniska nämnden

Styrindikator: Bättre vattenkvalitet i Anten
Ytvattnets innehåll av totalfosfor i Anten på tre mätpunkter (Göta Älvs vattenvårdsförbund)

Adresseras till: Miljöskyddsnämnden

Styrindikator: Fler resor med kollektivtrafik
Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik + landsbygdstrafik) i Alingsås
Adresseras till: Kommunstyrelsen, tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden

Styrindikator: Mer gångfartsgator i Alingsås centrum

Antal meter gångfartsgata

Adresseras till: Samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, kommunstyrelsen

Kontrollindikatorer

- Insamlat hushållsavfall i kommunen, kg/invånare (U07801)
Utgångsvärde: (2014) 431 kg/inv
- Årsmedelvärde av halten kvävedioxid i Alingsås tätort
- Årsmedelvärde av halten bensen i Alingsås tätort
- Medelhalt av miljögifter i avloppsslam från Nolhaga avloppsreningsverk
- Ekologiskt odlad åkermark i kommunen, andel % (N00403) Utgångsvärde: (2015) 16 %
- Total area formellt skyddad natur (ha), därav i kommunal regi

Prioriterat mål 2

Alingsås kommuns organisation är miljö- och klimatsmart och på sikt fossilbränslefri

Styrindikator: Ökad förnybar energiproduktion i kommunal regi
Årlig kommunägd solex (MWh), vindel (MWh), biogas (MWh), fjärrvärme (%)
Adresseras till: Fabs AB, Alingsås Energi Nät AB, AB Alingsåshem, Tekniska nämnden

Styrindikator: Minska fossila drivmedel
Inköpt drivmedel till kommunens fordon, Bensin (l), Etanol (l), Diesel (l), Fordonsgas (kg), El (kWh)
Adresseras till: Tekniska nämnden

Styrindikator: Fler laddstolpar i kommunen
Kommunala laddstolpar för elfordon
Adresseras till: Tekniska nämnden, Alingsås Energi Nät AB

Styrindikator: Större andel ekologisk mat
Andel (%) ekologisk mat i kommunens verksamhet (U07409)
Utgångsvärde: (2013) 19 %
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, Utbildningsnämnden, Socialnämnden, Vård- och äldreomsorgsnämnden

Styrindikator: Köttkonsumtionen skall minska Kronor och mängd (kg) kött inköpt till kommunal verksamhet per invånare och år.
Fördelat på nöt, gris, kalkon och kyckling
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden och vård- och äldreomsorgsnämnden

Kontrollindikatorer

- Byggnader, andel fjärrvärme som är förnybar eller restvärme, exkl. el, enligt EES (%) (U00465) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Byggnader, andel förnybar el enligt EES (%) (U00466) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Byggnader, andel förnybar energi samt restvärme enligt EES (%) (U00464) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Växthusgasutsläpp från kommunens fordon
- Andel närproducerad (inom Västra Götaland) mat i kommunal verksamhet
- Antal kommunala upphandlingar som innehåller krav på miljö- och klimathänsyn

Prioriterat mål 3

I Alingsås kommun finns goda möjligheter till arbete och företagande

Styrindikator: Ökat medarbetarengagemang
Medarbetarengagemang, totalindex kommunen (U00200) Utgångsvärde: (2015) 77 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Andelen delade turer ska minska
Andel delade turer (egen mätning)
Adresseras till: Vård- och äldreomsorgsnämnden, socialnämnden

Styrindikator: Andelen timanställda ska minska
Andel timanställda (egen mätning)
Adresseras till: Vård- och äldreomsorgsnämnden, barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden

Styrindikator: Bättre arbetsmöjligheter
Medborgarnas bedömning av arbetsmöjligheterna i Alingsås kommun, Nöjd-region-index (U40400) Utgångsvärde: (2015) 56 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Bättre service till företagare
Företagsklimatet totalt, Insikt/ÖJ Nöjd-kundindex (U07451)
Utgångsvärde: (2014) 62 %
Adresseras till: Kommunstyrelsen, miljöskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Styrindikator: Bättre företagsklimat
Företagarnas omdöme av företagsklimatet i kommunen, Svenskt Näringsliv ranking 1-290
Adresseras till: Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, miljöskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Styrindikator: Färre arbetslösa ungdomar
Andel (%) av befolkningen 16-24 år som är arbetslösa (N00928) Utgångsvärde: (2015) 5.5 %
Adresseras till: Socialnämnden, utbildningsnämnden

Styrindikator: Andelen anställda med önskad tjänstgöringsgrad skall öka. Egen mätning (%)
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag.

Styrindikator: Kostnaderna för försörjningsstöd skall minska

N02904: Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)

N31810: Hushåll med ekonomiskt bistånd som erhållit bistånd i 10-12 månader under året, andel (%)

Adresseras till: Socialnämnden, Utbildningsnämnden

Styrindikator: Arbetslösheten skall minska
N00931: Långtidsarbetslöshet 25-64 år i kommunen, andel (%)

N00932: Långtidsarbetslöshet 16-24 år i kommunen, andel (%)

Medborgarnas bedömning av arbetsmöjligheterna i Alingsås kommun, NRI* N00914: Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
Medborgarnas bedömning, frågor till personer med funktionsnedsättning, gällande arbetsmöjligheter

Adresseras till: Socialnämnden

(För kontrollindikatorer mål 3; se nästa sida)

Prioriterat mål 3

I Alingsås kommun finns goda möjligheter till arbete och företagande

Kontrollindikatorer

- Andel (%) gymnasieelever som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter avslutad gymnasieutbildning (N17430)
- Andel (%) unga vuxna (18-24 år) med ekonomiskt bistånd (U31804) Utgångsvärde: (2014) 6,3 %
- Andel (%) av deltagare vid kommunens arbetsmarknadsverksamhet som gått vidare till arbete (U40406) Utgångsvärde: (2015) 89 %
- Andel (%) av deltagare vid kommunens arbetsmarknadsverksamhet som gått vidare till studier (U40409) Utgångsvärde: (2015) 24 %
- Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) (N00486) Utgångsvärde: (2014) 2.8 %
Självförsörjningsgrad (%)
- Antal ungdomar i kommunens feriejobb
- Tillgänglighet till arbetsmarknad (Alingsås kommun som arbetsgivare) för personer med funktionsnedsättning, andel (%) av maxpoäng (U40445) Utgångsvärde: (2015) 44 %
- Antal nyregistrerade företag i kommunen per 1000/invånare (N00941) Utgångsvärde: 5,4 (2015) 1000/inv
- Antal kommunala upphandlingar som innehåller krav på social hänsyn
- Andel som själva väljer sin tjänstgöringsgrad %
- Antal extratjänster, uppdelat per nämnd

Prioriterat mål 4

I Alingsås kommun använder vi resurserna effektivt för ekonomisk hållbarhet

Styr- och kontrollindikatorer

- Ekonomiskt resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Årets investeringar i skattefinansierad verksamhet bör självfinansieras genom resultat och avskrivningar.
- Nettokostnaderna bör inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser bör inte understiga 20 procent.
Adresseras till: Kommunstyrelsen

Prioriterat mål 5

I Alingsås kommun bygger välfärden på god service, tillgänglighet och engagerade medarbetare

Styrindikator: Nöjda medarbetare Nöjd-medarbetar-index (eget mått)
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Minska sjukfrånvaron Sjukfrånvaron (eget mått)
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Nöjda medborgare Medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter helheten, Nöjd-medborgar-index (U0040)
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag

Styrindikator: Bättre bemötande och tillgänglighet Medborgarnas bedömning av bemötande och tillgänglighet, Nöjd-medborgar-index (U00400) Utgångsvärde: (2015) 57 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag

Styrindikator: Bättre information på hemsidan Informationsindex kommunens webbplats, totalt (U00415)
Utgångsvärde: (2015) 88 %
Adresseras till: Samtliga nämnder

Styrindikator: Fler digitaliseringslösningar som skapar värde för kommuninvånarna eller minskar kostnaderna för kommunen Digitaliseringslösningar i kommunala verksamheter
Adresseras till: Samtliga nämnder, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Utveckling av välfärdsteknologi inom vård- och äldreomsorgen Mobila enheter inom hemtjänst (antal), digitala larm med fungerande digital larmkedja (antal), nattkameror (antal)
Adresseras till: Vård- och äldreomsorgsnämnden

Kontrollindikatorer

- Andel (%) som får svar på e-post inom två dagar (U00412) Utgångsvärde: (2015) 69 %
- Andel (%) som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (U00413) Utgångsvärde: (2015) 43 %
- Andel (%) som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen (U00414) Utgångsvärde: (2015) 100 %
- Medborgarnas bedömning av möjligheterna till kontakt med kommunen, Nöjdinflytande-index (U00419) Utgångsvärde: (2015) 49 %
- Bemötande i hemtjänsten – mycket/ganska nöjda, andel % (U21504) Utgångsvärde: (2015) 98 %
- Bemötande i särskilt boende äldreomsorg – mycket/ganska nöjda, andel % (U23520) Utgångsvärde: (2015) 96 %
- Fysisk tillgänglighet till allmänna, lokaler, offentliga platser för personer med funktionsnedsättning, andel % av maxpoäng
- Personalkontinuitet antal vårdare i hemtjänst per 14 dagar (KkiK)

Prioriterat mål 6

I Alingsås kommun kan alla växa och leva i en trygg och utvecklande miljö

Styrindikator: Tryggare Alingsås
Medborgarnas bedömning av tryggheten i Alingsås kommun, Nöjd-region-index (U00405)
Utgångsvärde: (2015) 61 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Fler barn klarar kunskapskraven i grundskolan
Andel elever (%) i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram (N15424) Utgångsvärde: (2015) 89 %
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, socialnämnden

Styrindikator: Fler ungdomar tar examen i gymnasiet
Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 4 år, inkl. IV, andel (%) (N17404) Utgångsvärde: (2014) 79 %
Adresseras till: Utbildningsnämnden, socialnämnden

Styrindikator: Nöjda elever
Elevernas nöjdhet med skolan, helheten, Nöjdukund-index (GR-enkät grundskola åk 2, 5 och 8 samt gymnasiet åk 2)
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, utbildningsnämnden

Styrindikator: Bättre psykisk hälsa
U01405: Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd kommun, andel (%) U01406: Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande kommun, andel (%) N00957: Ohälsotal, dagar
Antal självmord /10000 (medelfolkmängd 15+)
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, utbildningsnämnden, vård- och äldreomsorgsnämnden, socialnämnden

Styrindikator: Missbruk av alkohol och droger skall minska
Resultat av årlig drogvaneundersökning bland skolungdomar
Antal unga under 20 år med missbruk
N35801: Boendedygn i bistånd som avser boende/ vård för vuxna missbrukare, antal/invånare 21-64 år
Adresseras till: Socialnämnden

Styrindikator: Kostnader för placeringar av barn och ungdomar i familjehem och HVB-hem skall minska

Antal barn i externa HVB-hem
Antal barn i egna HVB-hem
Antal barn i familjehem
Adresseras till: Socialnämnden

Kontrollindikatorer

- Antal genomförda barnkonsekvensanalyser inför beslut som berör barn och unga (egen mätning)
- Elevernas bedömning av trygghet i åk 5 och åk 8, andel % (U15502, U15509)
Utgångsvärde: (2015) 95 %
Utgångsvärde: (2015) 93 %
- Elevernas bedömning av trivsel och trygghet i åk 2 gymnasiet, andel %, (GR-enkät)
- Elever i åk 6 och åk 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen, andel % (N15489, N15418)
Utgångsvärde: (2015) 81 %
- Gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet eller högskola, andel % (N17409)
Utgångsvärde: (2014) 72 %
- Antal inskrivna barn per årsarbetare, förskolan
- Antal inskrivna barn per avdelning, förskola
- Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning, förskolan
- Antal inskrivna elever per årsarbetare, fritidshem
- Antal inskrivna elever per avdelning, fritidshem
- Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, fritidshem
- Antal elever per lärare (heltidstjänst), grundskola uppdelat på F-3, 4-6 och 7-9
- Andel (%) lärare med pedagogisk högskoleexamen, grundskola
- Andel (%) integrerade elever, grundsärskola
- Antal elever per lärare (heltidstjänst), grundsärskola
- Antal elever per lärare (heltidstjänst), gymnasieskola

Prioriterat mål 7

I Alingsås kommun utvecklar vi samhället tillsammans

Styrindikator: Större påverkan från medborgare.
Medborgarnas bedömning av möjligheterna till påverkan i kommunen, Nöjd-Inflytande-Index (U00408)
Utgångsvärde: (2015) 43 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag exklusive överförmyndarnämnden

Kontrollindikatorer

- Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng (KKiK)
- Medborgarnas bedömning av förtroende för kommunen, Nöjd Inflytande-Index (U00407)
Utgångsvärde: (2015) 48 %
- Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i kommunen, Nöjd-Region-Index (U00402)
Utgångsvärde: (2015) 68 %
- Antal genomförda medborgardialoger (egen mätning)
- Antal genomförda barnkonsekvensanalyser innan beslut i nämnder (egen mätning)
- Delaktighet i utformning av genomförandeplan, särskilt boende för äldre och korttidsboende, andel % (U20444) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Delaktighet i utformning av genomförandeplan, hemtjänst äldreomsorg, andel % (U21453) Utgångsvärde: (2014) 99 %
- Antalet medborgarinitiativ (egen mätning)

Prioriterat mål 8

I Alingsås kommun finns attraktiva boendemöjligheter för alla

Styrindikator: Bättre bostadsutbud
Medborgarnas nöjdhet med bostäder i kommunen, Nöjd-region-Index (U07406)
Utgångsvärde: (2015) 54 %
Adresseras till: Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, socialnämnden, vård- och äldreomsorgsnämnden, AB Alingsåshem

Styrindikator: Fler hyresrätter
Antal färdigställda hyresrätter under året (egen mätning)
Adresseras till: Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, AB Alingsåshem

Styrindikator: Mer bredband
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av befolkningen % (N07900) Utgångsvärde: (2015) 55 %
Adresseras till: Alingsås Energi Nät AB, kommunstyrelsen

Kontrollindikatorer

- Fördelning av bostäder, antal/1000 invånare
  - Hyresrätter (N07901)
Utgångsvärde: (2015) 177 antal/1000 inv
  - Bostadsrätter (N07902)
Utgångsvärde: (2015) 66 antal/1000 inv
  - Äganderätter (N07903)
Utgångsvärde: (2015) 216 antal/1000 inv

Prioriterat mål 9

I Alingsås kommun finns ett rikt och stimulerande kultur-, idrotts- och föreningsliv

Styrindikator: Bättre kulturverksamhet
Medborgarnas nöjdhet med kommunens kulturverksamhet, Nöjd-Medborgar-Index (U09401) Utgångsvärde: (2015) 58
Adresseras till: Kultur- och fritidsnämnden

Styrindikator: Bättre fritids- och föreningsutbud. Medborgarnas nöjdhet med kommunens fritids- och föreningsutbud, Nöjd-Region-Index (U09408) Utgångsvärde: (2015) 67
Adresseras till: Kultur- och fritidsnämnden

Styrindikator: Bättre idrotts- och motionsanläggningar. Medborgarnas nöjdhet med kommunens idrotts- och motionsanläggningar, Nöjd-Medborgar-Index (U09406) Utgångsvärde: (2015) 61
Adresseras till: Kultur- och fritidsnämnden, Fabs AB

Kontrollindikatorer

- Elever 7-15 år som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare, andel % (U09810)
Utgångsvärde: (2015) 27
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-12 år (U09801)
Utgångsvärde (2015) 37
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år (U09802)
Utgångsvärde: (2015) 47
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 17-20 år (U09803)
Utgångsvärde: (2015) 19

Nämndernas huvud- uppdrag

till de anställda som bedriver ett framgångsrikt förbättringsarbete.

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämnden svarar för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Verksamheterna styrs genom skollag, förordningar och allmänna råd samt kommunens mål och riktlinjer. Barn- och ungdomsnämndens vision är "lust att lära".

Verksamhetens övergripande mål är att alla barn och elever ska nå målen för utbildningen. Förskolan och skolan ska utgå från individuella och lokala förutsättningar, barnen och eleverna ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kvalitet oberoende av bostadsort, kön och social eller ekonomisk bakgrund.

Nämnden erhåller en särskild satsning för förstärkning av elevhälsa för förebyggande av psykisk ohälsa omfattande utökning av kommunbidraget med 3 miljoner kr.

Maten som serveras i verksamheten skall vara ekologisk, närproducerad och enligt svensk djurskyddslagstiftning.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhet är indelad i två delar: ledningsuppdraget samt produktionsuppdraget. I ledningsuppdraget ingår ett övergripande ansvar för hela kommunkoncernen. Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens styrmodell. Styrelsen skall ha uppsikt över samtliga nämnders och bolags verksamhet samt svara för koncernens och kommunens samlade ekonomi-, finans-, personal- och planeringsverksamhet samt annan administration. Kommunstyrelsen skall kontinuerligt utvärdera kommunkoncernens samlade verksamhet och verka för att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt. Styrelsen är också kommunens samordnande och verkställande organ för markfrågor och exploateringsverksamhet. Kommunstyrelsen ska ha en drivande och uppföljande roll för förbättringsarbetet i hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för riktlinjer, processer och fördelning av den 1 miljoner kronor som avsatts för lönebonus

Kultur- och fritidsnämnden (inom ny nämnd)

Kultur- och fritidsnämnden är kommunens samordnande och verkställande organ för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden verkar för ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv. Genom delaktighet och samverkan kan nämnden skapa förutsättningar för en god folkhälsa samt motverka social, ekonomisk och kulturell segregation. Den prioriterade målgruppen är barn, unga och utrikes födda. Nämnden skall genom dialog med kommunens övriga aktörer, civil- samhället, det lokala föreningslivet och folkbildningsförbunden stödja, utveckla och samverka för det goda livet. Kulturen och idrottsrörelsen är viktiga arenor för integration och mångfald. Därför är det viktigt att särskilt beakta nyanländas och övriga utrikes föddas behov av kultur- och idrottsaktiviteter. Även äldres behov bör uppmärksammas, till exempel genom bidrag till kurser och föreningsaktiviteter.

Miljöskyddsnämnden

Miljöskyddsnämnden fullgör kommunens upp- gifter inom miljöhälsoskydds- och livsmedelsområdena samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Miljöskyddsnämnden ska bedriva ett kraftfullt förebyggande miljö- och hälsoarbetet. Nämnden budgetram förstärks med 1,5 Mkr för ytterligare en kommunekolog och en miljöutredare.

Samhällsbyggnadsnämnden (inom ny nämnd)

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, samt ansvarar för naturvårdsplanering. Nämnden har stor betydelse för hur markresurser inom kommunen tas i anspråk och för hur nya bostadsområden gestaltas. Samhällsplaneringen ska genomsyras av en helhetssyn som

sätter människans och miljöns långsiktiga välmående i centrum.

Människor ska ges möjlighet att på ett enkelt och konstruktivt sätt påverka kommunens utveckling. Planering av nya områden ska i första hand ske på redan exploaterad mark. Åkermark är en ändlig resurs som behövs för livsmedelsproduktion, och ska därför inte bebyggas.

Byggnation ska ske på ett yteffektivt, resurseffektivt och klimatsmart sätt.

För att möta framtiden och miljöutmaningarna behövs omfattande investeringar i energieffektivisering av befintlig bebyggelse, i kollektivtrafik, klimatanpassning och bättre förvaltning av ekosystemtjänster. Grönytor är viktiga för både

miljön och människors hälsa, fysisk såväl som psykisk. Grönytor måste därför vara en naturlig del av staden.

Människor ska med lätthet kunna röra sig till fots och med cykel och ha tillgång till ett väl utbyggt kollektivtrafiknät. Att bo i staden ska innebära en frihet från att behöva bil.

En levande landsbygd erbjuder attraktiva livsmiljöer med närhet till friluftsliv och rekreation. En utbyggd och välfungerande infrastruktur är nödvändig för att hela kommunen ska leva. Bredbandsutbyggnad är av avgörande betydelse för en levande landsbygd.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg samt arbetsmarknadsfrågor. Inom dessa områden ger socialnämnden insatser i form av råd, service och stöd till barn, ungdomar, vuxna samt familjer. Socialnämnden har också ansvaret för ensamkommande barn och unga.

Nämndens verksamhet har en betydande påverkan på kommunens ekonomi, eftersom nämnden måste följa den lagstiftning som finns om medborgarnas rätt till bistånd, barns rätt till trygga och säkra uppväxtförhållanden och funktionshindrades rätt till insatser enligt LSS. Socialnämndens förebyggande verksamhet är viktig för att åstadkomma social och ekonomisk hållbarhet i kommunen.

Uppdrag till nämnden 2018 - 2020

- Tidiga och förebyggande insatser skall prioriteras.
- Kommun skall bidra till Spädbarnsmottagningens fortsatta verksamhet, tillsammans med Västra Götalandsregionen.
- Inrättandet av en mottagning för unga under 20 år med missbruk skall påbörjas, i samverkan med Västra Götalandsregionen.
- Placeringskostnaderna för barn, unga och missbrukare skall minska ytterligare genom fler åtgärder i form av egna HVB-hem och andra insatser på hemmaplan.
- Ökad verksamhetsmässig samverkan med andra kommuner skall främjas där så är möjligt.
- Satsningar skall göras på ökad

sysselsättning för flyktingar, i samverkan med andra nämnder och externa aktörer.

- Insatser för att förebygga och stödja personer som utsatts för våld i nära relation och hedersvåld skall ha hög prioritet.

Tekniska nämnden (inom ny nämnd)

Tekniska nämnden är kommunens samordnande och verkställande organ för trafik, parkering, parker, lekplatser, allmän platsmark och skötsel av tätortsnära natur. Tekniska nämnden är också huvudman för de allmänna VA-anläggningarna och för kommunens avfallshantering. Tekniska nämnden fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen (1991:1675) om nämnder för vissa trafikfrågor samt ansvarar för trafiksäkerhetsarbetet.

Utbildningsnämnden (inom ny nämnd)

Utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdom och vuxna. Nämndens uppgifter omfattar gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning inklusive gymnasiesärskola och särskola för vuxna. Nämnden ansvarar för uppdragsutbildning, svenskundervisning för invandrare samt allmänna invandrarfrågor. Nämnden har i de senare delarna att stödja, informera samt följa upp övriga nämnders arbete.

I dag krävs en gymnasieutbildning för att få ett jobb och för att klara sig i ett allt mer komplext och kunskapsintensivt samhälle. Verksamheten ska ha en tydlig miljöprofil. Samarbetet med grundskolan bör utvidgas för att undvika kunskapsluckor och bättre kunna förutse behovet av extra stöd. Nämnden ska också samverka med övriga kommunorganisationen och näringslivet i syfte att ge eleverna insyn i och erfarenhet av olika yrken.

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Vård- och äldreomsorgsnämndens målgrupper är äldre människor (över 65 år), människor med demens, människor som behöver hemsjukvård eller hemtjänst samt människor i livets slutskede.

Vård- och äldreomsorgsnämnden ansvarar för de personer över 65 år som inte är självförsörjande och som har sitt boende ordnat via nämnden. Vård- och äldreomsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt socialtjänstlagen, hälso- och

sjukvårdslagen och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs om socialnämnd. Vård- och äldreomsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassningsbidrag, medicin-tekniska hjälpmedel och vårdhjälpmedel.

Varje människa är utifrån sina individuella förutsättningar en resurs för vårt samhälle. Äldre personer har erfarenheter och kunskaper, som är viktiga att förmedla till yngre generationer. Människor ska kunna åldras med värdighet i vår kommun och ha ett bra liv. Vår gröna människosyn innebär att samhället har ett stort ansvar att möta varje människas behov och låta honom eller henne få den plats i samhället som han eller hon har möjlighet att ta. Gruppen äldre förväntas öka påtagligt kommande decennier och därmed också gruppen, som behöver stöd i hemmet, men även i särskilt boende med tillgång till vård. Många äldre, som är kroppsligen friska, lider ändå av ensamhet och oro och behöver tryggare boende utan så mycket vård.

Vi ska satsa på fortsatt utbyggnad av särskilt boende, men även på ökade möjligheter till seniorboende och så kallade trygghetsboende, dvs lättillgängligt boende, där många kan bo kvar betydligt längre eller livet ut och se över möjligheter för bostadsrättsföreningar med inriktning mot trygghetsboende kan få möjlighet att bygga gemensamhetslokaler med intern service och omsorg. Äldreboenden ska byggas med lättillgänglighet till trädgård eller grönområde. Kulturutbudet på våra boenden ska utökas i samverkan med det fria föreningslivet. Äldre skall efter förmåga och lust få delta i sysslor vid boendet.

Allt för många äldre drabbas av näringsbrist. Kosten bör tillagas så nära konsumenterna som möjligt och ha hög kvalitet genom högre andel ekologiska och närodlade råvaror än nu.

Frisk och välmående personal betyder mycket för våra äldre. Vi ska minska sjukligheten och öka trivseln för personal inom äldrevård och omsorg genom att bland annat minska antal delade turer, stödja fortsatt satsning på rätt till heltid och möjligheterna till ökad personaltätthet. Även satsningar på fortbildning av personal i åldrandets processer och problematik.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden handhar och beslutar, med den begränsning som anges i 3 kap 9 § i kommunallagen (1991:900), i ärenden som enligt lag eller annan författning ankommer på överförmyndarnämnd samt handhar de uppgifter i övrigt avseende överförmyndarväsendet i kommunen, som är att hänföra till förvaltning och verkställighet.

Samarbete med andra kommuner ska ske för att tillvarata kunskap och kompetens på olika områden och samtidigt effektivisera handläggningen. För att gode män och förvaltare skall göra ett bra jobb skall det säkerställas att de har adekvat utbildning.

Ekonomi

Resultatbudget

tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter - kostnader	-2 247 548	-2 281 289	-2 327 062
Avskrivningar	-62 883	-66 846	-71 082
Verksamhetens nettokostnader	-2 310 431	-2 348 135	-2 398 144
Skatteintäkter	1 961 841	2 026 582	2 105 619
Generella statsbidrag och utjämning	402 850	423 448	432 651
Riktat statsbidrag flykting	10 887	6 530	0
Finansiella intäkter	44 711	50 930	58 854
Finansiella kostnader	-56 274	-58 286	-73 802
Finansnetto	-11 563	-7 356	-14 948
Resultat före extraordinära poster	53 584	101 070	125 178
Extraordinära intäkter	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0
Årets resultat	53 584	101 070	125 178

Sammanställning av driftbudget

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Vård & omsorgsnämnden	724 106	732 967	743 546
Socialnämnden	227 270	223 208	227 672
Barn & ungdomsnämnden	826 520	851 257	868 282
Kultur- och utbildningsnämnden	268 141	271 596	277 028
<i>varav tidigare Kultur & fritidsnämnden</i>	<i>82 957</i>	<i>83 086</i>	<i>84 748</i>
<i>varav tidigare Utbildningsnämnden</i>	<i>185 184</i>	<i>188 510</i>	<i>192 280</i>
Miljöskyddsnämnden	14 343	13 600	13 362
Exploatering	300	504	508
Kommunstyrelsen	91 254	87 859	88 496
Överförmyndarnämnden	5 490	5 580	5 691
Samhällsbyggnadsnämnden	54 604	54 452	54 521
<i>varav tidigare Samhällsbyggnadsnämnden</i>	<i>11 169</i>	<i>10 148</i>	<i>9 331</i>
<i>varav tidigare Tekniska nämnden</i>	<i>43 435</i>	<i>44 304</i>	<i>45 190</i>
Avfall	0	0	0
VA	0	0	0
Summa kommunbidrag	2 212 028	2 241 023	2 279 107

I Bilaga 2 redogörs för ekonomiska principer och vilka poster som ingår i driftsbudgeten.

Tillväxtprogram 2019-2028

Principer för tillväxtprogram Tillväxtprogrammet 2019-2028 utgår från genomförandet av översiktsplanens mål ur ett tioårsperspektiv. Syftet med tillväxtprogrammet är att ta ett samlat grepp med ett kommunalt koncernperspektiv på vilka investeringar som kommunen avser göra. Tillväxtprogrammet revideras årligen och varje enskilt projekt ska beslutas separat innan projektet startas. Tillväxtprogrammets utgångspunkt är att sträva efter en ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.

Utveckling inom tillväxtprogrammets tioårsperiod (2019-2028)

Nedan beskrivs vilka områden Alingsås kommun tänker utveckla inom tillväxtprogrammets tioårsperiod.

Förtätningar i staden

Ett stort antal förtätningsprojekt pågår och kommer att startas i Alingsås stad. Det kan vara större projekt som exempelvis Strandstigen, Brogården, Rektorsgatan, med flera, men också små projekt som vardera innehåller endast ett fåtal bostäder. Totalt uppskattas att ca 800 nya bostäder kommer att byggas under programperioden.

Stadsskogen

Parallellt med satsningen att förtäta staden är Stadsskogen det stora volymområdet för nytt bostadsbyggande. Området öppnades upp för åtta år sedan, där kommunen investerade i en tillfartsled, Stadsskogsgatan, samt skola och förskolor. Idag innehåller området ca 400 bostäder och ytterligare drygt 100 är under uppförande. Karaktären på området är "stad i skog" där en medvetet mycket blandad bebyggelse anpassas till naturens villkor. Fortsatt utbyggnad innehåller ca 500 bostäder i norra delen, senare kompletterad med ytterligare 500 bostäder i den sydligare delen. För att området i sin helhet ska få goda kommunikationer är anläggandet av en södra stadsskogenlänk mot lokalväg och E20 nödvändig.

A+/Lyckan

I centrala Alingsås stad finns A+/Lyckan som är ett potentiellt omvandlingsområde i anslutning till Alingsås station. I området kan eventuellt upp mot 800-900 bostäder och ca 50 000 - 60 000 kvm verksamhetsyta byggas.

Mjörnstranden

Med Mjörnstranden finns möjlighet att skapa ett attraktivt område med satsning på strandpromenad, utökad marina, modern campingplats med restaurang, med mera. Det sker genom antingen kommunal finansiering eller intäktsfinansiering via markförsäljningar av bostäder och anläggningar. Eventuell byggnation vara av mindre omfattning.

Östra Ängabo

Området ligger i sydöstra Alingsås, på en höjdplatå ovanför befintliga bebyggelsen i gamla Ängabo. Ett detaljplanarbete genomfördes under 2010-11, men lades åt sidan innan fastställelse. De planskisser som upprättats för området innehåller en ny genomfartsgata som utgör axeln i området och binder samman Ängabo centrum med Marydsvägen. Drygt 300 bostäder kan byggas längs denna gata inom området i en blandad bebyggelse med både flerbostadshus närmast Ängabo Centrum och småhusbebyggelse längre upp. Korsning med väg 180 (Boråsvägen) kräver på grund av ökad trafikbelastning ombyggnad till cirkulationsplats.

Verksamhetsområden

En ny utredning ska göras över vilka möjliga verksamhetsområden som kan erbjudas i kommunen. Det är viktigt att kommunen erbjuder verksamhetsmark till näringsidkare och andra organisationer som vill etablera sig eller utöka sin verksamhet i Alingsås. Det är också viktigt att inte åkermark eller känslig natur tas i anspråk.

Områden som inte ska bebyggas

Ett antal områden; Norra Bolltorp, Tomteredsfälten och Rothoffskärr kommer inte att vara föremål för utveckling inom Tillväxtprogrammets tioårsperiod, då jordbruksmark inte ska bebyggas.

Infrastrukturinvesteringar som inte ska göras

Norra Länken och Södra Länken är investeringar som beslutats i tidigare planer. Dessa ska inte verkställas. Någon Överdäckning av E20 ska inte heller göras.

Utveckling utanför Alingsås tätort: Bjärke och Hemsjö

De båda landsbygdsdelarna Bjärke och Hemsjö är två viktiga utvecklingsområden. De har helt olika karaktär och behöver därför olika framtidssatsningar. Som huvudmodell gäller dock samma princip om en robust huvudort i respektive område: Sollebrunn i norr, Ingared i söder. Här bör huvudsatsningen ligga, av typ bostadsbyggande, kommunal service, kollektivtrafik, med mera. Med utgångspunkt från dessa basorter kan sedan utvecklingsprojekt breda ut sig till övriga landsbygdsdelar. I Sollebrunn planeras för minst 50 nya bostäder och i Ingared för minst 100. Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2016 att utvecklingsplaner ska tas fram för den norra och södra kommundelen. Utvecklingsplanerna kommer att vara viktiga styrdokument som vägleder utvecklingen av norra och södra kommundelen.

Bilaga 1

Exempel på förbättringsarbete i andra kommuner

Tranås Kommun

Socialtjänsten har gett all personal grundutbildning i förbättringsarbete, utbildat och avsatt tid för coacher, arbetat i projektform på internat, och arbetat med ständiga uppföljningar och utvärderingar. Resultatet har blivit bättre arbetsmiljö och trivsel, samtidigt som kostnaderna minskat med 23% i delar av verksamheten.

Referens:

christel.esbjornsson@tranas, 0140-69500

Vara kommun

Kommunen har arbetat med Lean och värdeflödeskartor som hjälper till att identifiera tids- och energitjuvar. Varje kartläggning har omfattat 8 deltagare från berörd verksamhet. Varje kartläggning har i genomsnitt frigjort ca 28% arbetstid inom äldrevården.

Bilaga 2

Redogörelse för ekonomiska principer och poster som ingår i driftsbudgeten

Huvudprinciper

Oförändrad skattesats.

Överskottsmål/resultat 2% enligt SKL:s rekommendation.

Resultat av förbättringsarbete på 0,3% för nämnderna (minskad uppräkningsram mot tidigare beslutad ram).

Uppräkning på nämnderna är 2,0% för löneökningar och generella prisökningar.

Ytterligare medel kommer att fördelas till nämnderna för åren 2020 och 2021 i samband med rambeslut i juni 2019.

Aktuella nämndsammanslagningar görs i samband med årsskiftet och budgeten räknas då om avseende detta.

Socialnämnden

Våld i nära relationer – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Familjehemsarvoden – äskande beviljas med beloppet 2,5 Mkr

Samverkan – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Missbruk – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Utflytt av AME rent ekonomiskt görs inte med motivering att nämnderna inte är överens om hur mycket budgetram som ska flyttas och möjligheten till besparing inte är säkerställd.

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Pris- och löneökning – äskande beviljas med beloppet 1,8 Mkr

Demensplatser Ginstgården – äskande beviljas med beloppet 3,2 Mkr

Volymökning hemtjänst – äskande beviljas med beloppet 5,1 Mkr

Nytt gruppboende LSS – äskande beviljas med beloppet 8 Mkr

Underskott - tillfälliga medel beviljas med 8 Mkr 2019 och 4 Mkr 2020

Barn- och ungdomsnämnden

Volymökning – äskande beviljas med beloppet 9 Mkr

Lokaler – äskande beviljas med beloppet 1,6 Mkr

Simundervisning – äskande beviljas med beloppet 0,3 Mkr

Nya avtal – äskande beviljas med beloppet 1,0 Mkr

Elevhälsa – äskande beviljas med beloppet 3 Mkr

Olycksfallförsäkring – 0,3 Mkr, beslut får tas inom ram hos Barn- och ungdomsnämnden

Utbildningsnämnden

Volymökning – äskande beviljas med beloppet 3,5 Mkr

Feriejobb – äskande beviljas med beloppet 2,1 Mkr

Besparing 1 Mkr till följd av fortsatt årliga överskott

Inflytt av AME rent ekonomiskt görs inte med motivering att nämnderna inte är överens om hur mycket budgetram som ska flyttas och möjligheten till besparing inte är säkerställd.

Samhällsbyggnadsnämnden

Drift IT-system GIS – äskande beviljas med beloppet 0,2 Mkr

E bygglov – äskande beviljas med beloppet 0,2 Mkr tillfälligt 2019

Fördjupade översiktsplaner, för förtätningar i staden – äskande beviljas med beloppet 1 Mkr 2019 och 1 Mkr 2020 som tillfällig resursförstärkning

Kommunstyrelsen

Förvaltningschef – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Jämställda löner – äskande beviljas med beloppet 1,0 Mkr

Förmånsportal – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Jurist, satsning, stöd för nämnderna vid upphandling och med miljöfrågor 0,7 Mkr

Lönebonusar för förbättringsarbete , satsning med 2 Mkr per år, tillfälliga medel

Ekologisk hållbarhet, tillfällig satsning under 3 år för att stärka detta arbete 1,5 Mkr

Social hållbarhet, tillfällig satsning under 3 år för att stärka detta arbete 1,5 Mkr

Överförmyndarnämnden

Ramökning görs med 1 Mkr från 2020

Kultur- och fritidsnämnden

Uppstartskostnader – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Friluftskommun, 0,2 Mkr ska hanteras inom ram

Miljöskyddsnämnden

Inventering enskilda avlopp – äskande beviljas med beloppet 1 Mkr 2019, och 0,5 Mkr 2020

Förebyggande arbete inom miljöområdet (miljöutredare och kommunekolog) – äskande beviljas med beloppet 1,5 Mkr

Kommunala naturreservat, satsning med 0,5 Mkr för utredning av gränsdragningar med mera

Föreordnade områden, satsning med 0,1 Mkr 2019, med 0,3 Mkr 2020 och 0,3 Mkr 2021

God vattenstatus – handlingsplan ska fullföljas inom ram eller med externt tillförda medel, då inga medel har äskats

Tekniska nämnden

Tillkommande ytor, gata, park – äskande beviljas med beloppet 0,3 Mkr

Underhåll vandringsleder – äskande beviljas med beloppet 0,2 Mkr

Skötsel av befintliga naturreservat, satsning med 0,3 Mkr